

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 453/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Prima banka Slovensko, a. s.**, Hodžova 11, Žilina, IČO 31 575 951, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Štefánikova 8, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok č. k. 3Cpr/11/2020 z 10. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenie a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáha aj náhrady trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca [REDACTED] sa žalobou na okresnom súde domáhal zaplata sumy 7 020 eur s príslušenstvom z titulu mimoriadneho výkonnostného bonusu proti sťažovateľke. Okresný súd rozsudkom č. k. 3Cpr/11/2020 z 18. júna 2021 žalobe vyhovel. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie.
3. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 7CoPr/6/2021 z 29. septembra 2021 potvrdil rozsudok okresného súdu. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 31. januára 2022 dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) – namietala, že krajský súd sa v rozhodnutí nevysporiadal s odvolacími dôvodmi a nesprávne vyhodnotil dôkazné bremeno, a podľa § 421 písm. b) CSP – rozhodnutie záviselo od posúdenia právnej otázky, ktorá dosiaľ nebola v súdnej praxi riešená.

4. Keďže sťažovateľka súdny poplatok za podané dovolanie nezaplatila spolu s podaním dovolania, okresný súd jej 14. februára 2022 doručil výzvu, aby zaplatila súdny poplatok za podané dovolanie vo výške 772 eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Zároveň bola sťažovateľka poučená, že ak nebude poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví. Aj napriek poučeniu, sťažovateľka súdny poplatok v určenej dobe nezaplatila, preto okresný súd uznesením zo 17. marca 2022 zastavil dovolacie konanie. Uznesenie bolo sťažovateľke doručené 22. marca 2022.

5. Sťažovateľka ihneď po doručení uznesenia o zastavení dovolacieho konania zaplatila súdny poplatok a 29. marca 2022 podala (i) návrh na odpustenie zmeškania lehoty, v ktorej namietala zmätočnosť výzvy na zaplatenie súdneho poplatku a zároveň podala aj (ii) sťažnosť, v ktorej sa domáhala zrušenia rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka z dôvodu zmätočnosti výzvy a príkazu na úhradu súdneho poplatku na nesprávnu výšku. Sťažovateľkina argumentácia spočívala v tvrdení, že z dôvodu zmätočnosti výzvy nevedela v internom systéme „sparovať“ vyrubený poplatok. Okresný súd vyrubil súdny poplatok za podané dovolanie zo žalovanej sumy 6 798 eur, z ktorej sadzba 6 % predstavuje sumu 407,88 eur a v súlade s § 7a písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) mala byť táto suma zaokrúhľená na sumu 407,50 eur. Poplatok za dovolanie sa podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch vyberá v dvojnásobnej výške, teda v sume 815 eur. V konkrétnom prípade pritom bolo dovolanie podané elektronicky a na základe § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch mala sa výška súdneho poplatku znížiť o 70 eur. Správna výška súdneho poplatku mala byť podľa sťažovateľky vo výške 745 eur.

6. Namietaným uznesením okresný súd výrokom I zamietol návrh sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 29. septembra 2021. Okresný súd argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa nestotožnenia príkazu s reálnym úkonom z dôvodu nesprávnych údajov uvedených súdom nepovažoval za ospravedliteľný a výrokom II zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu zo 17. marca 2022. Okresný súd tvrdil, že k namietanej nepresnosti došlo pre nesprávne označenie žalovanej sumy v záhlaví rozsudku a túto nesprávnosť považoval za chybu v písaní, ktorú možno odstrániť opravou rozhodnutia. Uvedenú chybu v písaní upravil opravným uznesením z 10. mája 2022. Namietané uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 13. mája 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka tvrdila, že pri rozhodovaní o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, ako aj o sťažnosti sťažovateľky proti zastaveniu dovolacieho konania postupoval okresný súd striktno formalisticky a v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch. Ďalej tvrdí, že okresný súd počas rokov 2019 až 2022 pravidelne vyrubuje súdne poplatky od sťažovateľky za podané odvolania, dovolania a aj z podaných žalôb žalobcov, kde je žalobca poplatníkom podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Sťažovateľka uvádza, že je pre ňu dôležité presne identifikovanie sporu, v ktorom sa súdny poplatok vyrubuje, druh poplatkovej povinnosti a žalovanej sumy, aby nebol súdny poplatok zaplatený duplicitne, prípadne predchádzať úkonom, za ktorý súdny poplatok nemá sťažovateľka platiť. Ďalej tvrdí, že sa nevyhýbala zaplateniu súdneho poplatku

a k jeho omeškanej úhrade došlo výlučne v dôsledku administratívneho pochybenia v rámci pomerne veľkej korporácie v nadväznosti na zmätočnosť výzvy a príkazu zaplatenia súdneho poplatku. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd bez relevantného a racionálneho dôvodu odňal možnosť domáhať sa dovolacieho prieskumu, v dôsledku čoho mu odňal právo na prístup k súdu. V závere tvrdí, že postupom súdu došlo nielen k jednoduchšej chybe v písaní, ale ide o celý súbor chýb, ktoré v nadväznosti na kontext vyvolali u sťažovateľky omyl, ktorý vyústil do nezaplatenia súdneho poplatku za podané dovolanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky so zastavením dovolacieho konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, ktorý sťažovateľka ospravedlňuje administratívnym pochybením.

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

10. Podľa § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch: „*V odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní. To platí i pre dovolanie.*“

11. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch: „*Ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.*“

12. Podľa § 14 zákona o súdnych poplatkoch: „*Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a). V konaní podľa tohto zákona možno výnimočne vykonať dôkazy, ktoré strany alebo účastníci nenavrhlí, ak je to nevyhnutne potrebné na zistenie skutkového stavu veci. V sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietat skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku. V konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho*

súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.“

13. Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch: „Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednej inštancii. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie a kasačnú sťažnosť sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.“

14. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“): „Ak sa úkony a konania vykonávajú na základe podania podaného elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky orgánu podľa § 3, elektronickými prostriedkami prostredníctvom jednotného kontaktného miesta alebo integrovaného obslužného miesta a ak tento zákon pri jednotlivých položkách sadzobníka neustanovuje inak, sadzba poplatku je 50 % so sadzby poplatku ustanovenej v sadzobníku, znížená najviac o 70 eur. Ak sú súčasťou podania prílohy, ktoré sa podľa osobitného predpisu k podaniu prikladajú, uplatní sa prvá veta len vtedy, ak sú tieto prílohy v elektronickej podobe.“

15. Podľa § 122 Civilného sporového poriadku: „Súd odpustí zmeškanie lehoty, ak je strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.“

16. Okresný súd v namietanom uznesení ohľadom neodpustenia zmeškania lehoty uviedol, že obsah výzvy na zaplatenie súdneho poplatku s označením spisovej značky konania, konkrétnej výšky súdneho poplatku, označenia úkonu, za ktorý sa poplatok platí, umožňoval sťažovateľke identifikovať právny úkon, na ktorý sa poplatková povinnosť viaže. Okresný súd tiež tvrdil, že sťažovateľka bola v pracovnoprávnom spore zastúpená advokátskou kanceláriou. Dovolanie, ktoré podal právny zástupca na základe plnomocenstva, si musel byť vedomý, že vznik poplatkovej povinnosti je spojený s podaním dovolania, ako aj s následkom spojeným s nezaplatením daného poplatku a bolo jeho povinnosťou zabezpečiť včasnú úhradu súdneho poplatku. Aj napriek uvedenému sťažovateľka nevedela identifikovať, na aký úkon sa uvedená poplatková povinnosť viaže (prehliadla spisovú značku alebo označenie úkonu, za ktorý mala poplatok platiť), a preto mala vykonať všetky potrebné úkony a opatrenia vedúce k identifikácii úhrady. Sťažovateľka odvodzuje nezaplatenie súdneho poplatku od administratívneho pochybenia, pričom podľa názoru okresného súdu táto skutočnosť nemôže byť považovaná za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty.

17. Ústavný súd sa stotožnil s tvrdením okresného súdu, že je povinnosťou sporových strán aktívne sa zaujímať o ochranu a výkon svojich práv, a to tak, aby procesné oprávnenia a povinnosti uplatňovali a realizovali včas a s dostatočnou starostlivosťou.

18. Okresný súd v namietanom uznesení k zamietnutiu sťažnosti proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania uviedol, že v uznesení o zastavení dovolacieho konania bola v záhlaví uznesenia uvedená žalovaná suma vo výške 6 798 eur s príslušenstvom. Avšak súd rozsudkom okresného súdu z 28. júna 2021 zaviazal sťažovateľku na zaplatenie sumy vo výške 7 020 eur. Táto nesprávnosť sa následne prevzala do záhlavia uznesenia o výške trov konania, do záhlavia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie a uznesenia o zastavení dovolacieho konania. Ďalej

dodal, že nesprávne uvedená suma v záhlaví nie je východiskom pre stanovenie výšky súdneho poplatku, pretože pre stanovenie poplatkovej povinnosti je východiskom suma uvedená vo výroku rozhodnutia v časti napadnutej dovolaním (§ 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch). Čo sa týka správne stanovenej výšky súdneho poplatku, uviedol, že sťažovateľka mala vedomosť o predmete konania, pričom aj súdny poplatok za odvolanie a za podanú žalobu bol vyrubený a zaplatený zo sumy priznanej súdom (7 020 eur). Keďže sťažovateľka dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, predmetom dovolacieho konania bol celý uplatnený nárok žalobcu, a preto bola výška poplatkovej povinnosti stanovená na 772 eur. Okresný súd pri stanovení výšky súdneho poplatku vychádzal zo sumy 7 020 eur, teda 421 eur, ktorú vo výške dvojnásobku poplatku podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch vykrátil 2, teda 842 eur, ktorú podľa § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch znížil o 70 eur. Okresný súd sťažnosť uzatvoril tým, že sťažovateľka neuviedla žiadne skutkové tvrdenia a nedoložila žiadne doklady, z ktorých by bolo zrejmé, akým spôsobom a z akých konkrétnych dôvodov k administratívne mu pochybeniu došlo. Okresný súd chybu v predmete sporu následne odstránil opravným uznesením z 10. mája 2022.

19. Ústavný súd k dodatočnému zaplateniu súdneho poplatku za podané dovolanie uvádza, že ak poplatník odignoruje súdom určenú lehotu na zaplatenie súdneho poplatku a súd z tohto dôvodu konanie zastaví, dodatočné zaplatenie súdneho poplatku bude bez ďalšej relevancie na trvanie konania a súd uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nezruší (III. ÚS 49/2022). Normatívne vymedzenie času pre uplatnenie práv sa môže dotýkať oblasti hmotných, ako aj procesných subjektívnych práv, a preto je nevyhnutné dôsledne rozlišovať lehoty hmotnoprávne a procesnoprávne a s nimi spojené rozdiely v ich počítaní. Zmyslom sudcovskej lehoty, ktorou je nepochybne aj lehota určená súdom na zaplatenie súdneho poplatku, je vymedziť čas na účel uskutočnenia určitého procesného úkonu sporovou stranou. Z uvedeného vyplýva, že vymedzenie času na zaplatenie súdneho poplatku je späté s realizáciou procesného subjektívneho práva (pre porovnanie nálezy Ústavného súdu Českej republiky č. k. II. ÚS 560/01 z 1. apríla 2003 a č. k. I. ÚS 2025/19 z 21. apríla 2020).

20. Lehota podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 118 ods. 1 CSP je lehotou procesnoprávnou, a nie lehotou hmotnoprávnou, a to s príslušnými dôsledkami z toho vyplývajúcimi pre jej počítanie, resp. v preskúmanom prípade pre jej zachovanie (I. ÚS 493/2019). Výzva na zaplatenie súdneho poplatku je poplatníkovi zasielaná v prípade nezaplatenia súdneho poplatku splatného podaním dovolania, pričom následkom nezaplatenia súdneho poplatku je zastavenie konania. Účelom výzvy nie je uloženie samotnej povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie (III. ÚS 196/2018). Sťažovateľka bola o nesplnení poplatkovej povinnosti vo výzve riadne poučená.

21. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola okresným súdom 11. februára 2022 vyzvaná, aby v lehote desiatich dní od doručenia tejto výzvy zaplatila súdny poplatok za podané dovolanie. Sťažovateľka súdny poplatok zaplatila až 22. marca 2022, keď jej bolo doručené uznesenie o zastavení dovolacieho konania. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola právne mu zástupcovi sťažovateľky doručená 14. februára 2022. Z pohľadu následkov spojených s včasným nezaplatením súdneho poplatku nie je rozhodujúca dĺžka doby omeškania. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nevidí priestor na konštatovanie porušenia procesných pravidiel zo strany okresného súdu a ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde sudca Peter Straka pripája odlišné stanovisko proti výroku a odôvodneniu tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2022

Peter Straka
predseda senátu